

PERIODIČNI IZVJEŠTAJ NVO

Izveštajni period	OD (datum)	DO (datum)
	1.januar 2026.	31.5. 2026.

Naziv organizacije	Mreža za evropske politike MASTER
Adresa	Kralja Nikole 291, Podgorica
Telefon	+382 69 900 801
E-mail	evropskepolitike.master@gmail.com
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku	Vuković Milutin, programski koordinator u Sektoru za evropske integracije
Ovlašćeni predstavnik NVO	mr Andrea Popović, izvršna direktorica

Identifikacija tematske oblasti:

Naziv tematske oblasti	“Građanski orijentisani-osnaženi mladi”
Datum početka realizacije tematske oblasti	1.januar 2026.
Datum završetka tematske oblasti	31.decembar 2026.

Budžet i finansije

Ukupni odobreni budžet tematske oblasti	10.000,00 eura
Do sada uplaćena sredstva	10 000, 00 EUR
Troškovi realizacije tematske oblasti	2 483.63

1. Sažetak izvještaja

Molimo vas da ukratko opišete aktivnosti, rezultate i ostale relevantne informacije. (ovaj dio ne bi trebao biti duži od jedne stranice)

U izvještajnom periodu uspješno su realizovane neke od ključnih aktivnosti projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“, čiji je cilj bio **osnaživanje**

mladih u Glavnom gradu kroz unapređenje građanske, medijske i digitalne pismenosti, kao i podsticanje njihovog aktivnog učešća u procesima donošenja odluka na lokalnom nivou.

Projektne aktivnosti započete su realizacijom kreativne kampanje „Aktiviraj PG“, u okviru koje je razvijen vizuelni identitet projekta i sprovedena komunikaciona kampanja usmjerena ka mladima. Poseban fokus stavljen je na prikupljanje podataka o potrebama, interesovanjima i stavovima mladih kroz online i QR anketu, koja je promovisana putem društvenih mreža, uključujući Instagram i TikTok formate prilagođene ciljnoj grupi, ali i na kreativan način putem flajera sa QR kodom, koji su distribuirani mladima u srednjim školama i na fakultetima.

Paralelno sa promotivnim aktivnostima realizovan je i edukativni ciklus „*Građanski MASTERplan*“, koji je obuhvatio osam tematskih modula i radionica posvećenih građanskim politikama, kritičkom mišljenju, simulaciji izbora, građanskoj participaciji, medijskoj i digitalnoj pismenosti, kao i ljudskim pravima. Edukativni program doprinio je jačanju znanja i kompetencija mladih za aktivno i odgovorno učešće u društvenim procesima.

Nadalje, u sklopu pomenutih radionica izrađen je i online Pojmovnik političke pismenosti, kao inovativan edukativni resurs namijenjen mladima.

Takođe, u ovom izvještajnom periodu, pripremljen je i detaljan koncept i operativni plan za realizaciju *Mjesečne škole „MASTERplan omladinske politike“*, čije je održavanje planirano za septembar.

Dosadašnja realizacija projekta pokazuje visok stepen angažovanosti učesnika i predstavlja kvalitetnu osnovu za nastavak aktivnosti usmjerenih na jačanje uloge mladih u razvoju lokalne zajednice.

1.1 Realizovane aktivnosti

Detaljno opišite aktivnosti koje su sprovedene tokom izvještajnog perioda.

A1. Kreativna kampanja „Aktiviraj PG – MASTERstart“

U okviru početne faze projekta realizovana je kreativna kampanja „Aktiviraj PG – MASTERstart“, sa ciljem informisanja i motivisanja mladih za uključivanje u projektne aktivnosti, kao i prikupljanja relevantnih podataka o njihovim potrebama, interesovanjima i prioritetima u Glavnom gradu. Kampanja je bila u potpunosti prilagođena komunikacionim navikama mladih i realizovana dominantno putem digitalnih kanala.

A1.1. Izrada vizuelnog identiteta projekta

Tokom izvještajnog perioda razvijen je kompletan vizuelni identitet projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“. Kreirani su logo projekta, grafički elementi, kolor šema i vizuelni standardi koji su korišćeni tokom svih promotivnih i edukativnih aktivnosti. Takođe su pripremljeni šabloni za objave na društvenim mrežama, promotivni vizuali, story formati i materijali za digitalnu komunikaciju, čime je obezbijeđena prepoznatljivost projekta i ujednačen nastup prema ciljnoj grupi.

Kroz realizaciju kreativne kampanje „Aktiviraj PG - MASTERstart“, uključujući promociju putem društvenih mreža, distribuciju vizuala sa QR kodom, objavljivanje reels sadržaja i online promociju ankete, projekat je ostvario značajan inicijalni doseg među mladima sa teritorije Glavnog grada.

Prema internim procjenama projektnog tima i dostupnim analitičkim podacima sa digitalnih platformi, promotivni sadržaji projekta ostvarili su ukupan organski i plaćeni doseg od približno **15.000-20.000 korisnika**, pri čemu su najveći broj pregleda ostvarili video sadržaji objavljeni na Instagram i TikTok platformama.

Kroz kampanju je direktno informisano najmanje **1.500-2.000 mladih osoba** koje su ostvarile aktivnu interakciju sa sadržajem projekta kroz pregled objava, posjetu anketi, dijeljenje sadržaja, komentare ili druge oblike online angažmana.

Logo projekta

A1.2. Kreiranje i sprovođenje online ankete

Pripremljena je online anketa sa ciljem prikupljanja mišljenja mladih o najvažnijim pitanjima koja utiču na njihov svakodnevni život u Podgorici. Anketni upitnik obuhvatio je teme građanske participacije, dostupnosti sadržaja za mlade, informisanosti, zapošljavanja, obrazovanja, kvaliteta javnih prostora i mogućnosti uključivanja u procese donošenja odluka. Posebna pažnja posvećena je formulisanju pitanja koja su omogućila dobijanje konkretnih prijedloga i preporuka od strane

mladih. **Istraživanje je trajalo od marta do juna mjeseca 2026.godine i obuhvatilo je nešto preko 300 ispitanika.**

A1.3. Promocija ankete i komunikacija sa mladima

Za potrebe promocije ankete kreirani su vizuali sa QR kodom koji je omogućio jednostavan pristup upitniku putem mobilnih uređaja. Kampanja je promovisana kroz objave na društvenim mrežama, Instagram i TikTok reels formate, kao i putem omladinskih mreža i partnerskih komunikacionih kanala. Kroz promotivne aktivnosti podstaknuto je aktivno učešće mladih i njihovo uključivanje u kreiranje sadržaja projekta.

Promo flajer sa QR kodom ankete

A1.4. Analiza rezultata ankete

Po završetku procesa prikupljanja odgovora izvršena je detaljna analiza pristiglih podataka sa ciljem identifikovanja ključnih potreba, izazova i prioriteta mladih u Glavnom gradu. Analizirani su stavovi mladih u odnosu na mogućnosti za učešće u procesima donošenja odluka, dostupnost sadržaja i programa za mlade, nivo informisanosti, potrebe za dodatnim obrazovnim sadržajima, kao i percepcija problema sa kojima se mladi suočavaju u lokalnoj zajednici.

Rezultati ankete pokazali su da mladi prepoznaju potrebu za većim uključivanjem u procese odlučivanja, unapređenjem informisanosti o mogućnostima građanskog angažmana, većim brojem edukativnih sadržaja iz oblasti medijske i digitalne pismenosti, kao i većom podrškom inicijativama koje doprinose poboljšanju kvaliteta života mladih u Podgorici. Dobijeni podaci predstavljali su važnu osnovu za kreiranje

i prilagođavanje sadržaja u budućim aktivnostima , kako bi iste odgovorile na stvarne potrebe i interesovanja ciljne grupe.

Pored njihove upotrebe u planiranju projektnih aktivnosti, **rezultati ankete biće predstavljeni i široj javnosti kroz posebne informativne sadržaje na društvenim mrežama projekta, partnerskih organizacija i medijskih platformi.** Tokom narednog perioda planirana je izrada vizuala, infografika i kratkih promotivnih sadržaja koji će prikazati najznačajnije nalaze istraživanja, stavove mladih i njihove preporuke za unapređenje položaja mladih u Glavnom gradu. Na taj način projekat će dodatno doprinijeti vidljivosti glasova mladih i podstaći širu javnu diskusiju o temama koje su mladi identifikovali kao prioritete.

A2. Edukativni ciklus „Građanski MASTERplan“

Edukativni ciklus „*Građanski MASTERplan*“ predstavljao je centralnu aktivnost projekta usmjerenu na jačanje građanske, medijske i digitalne pismenosti mladih, kao i razvoj njihovih kapaciteta za aktivno učešće u društvenim procesima i procesima donošenja odluka na lokalnom nivou. Ciklus je osmišljen kao kombinacija interaktivnih radionica, praktičnih vježbi, simulacija i grupnog rada, sa ciljem da učesnicima omogući sticanje znanja i vještina koje mogu primijeniti u svakodnevnom životu i budućem građanskom angažmanu. Konkretno, ciklus je bio podijeljen u 8 modula:

Modul 1: Građanski orijentisane politike – uvod u demokratiju i institucije

Modul 2: Kritičko mišljenje i argumentacija

Modul 3: Simulacija izbornog procesa

Modul 4: Participativna demokratija – kako mladi mijenjaju grad

Modul 5: Medijska pismenost

Modul 6: Digitalna pismenost

Modul 7: Pojmovnik političke pismenosti – kreiranje MASTERpojmovnika

Modul 8: Ljudska prava u lokalnom kontekstu

Prije početka realizacije edukativnog programa objavljen je javni poziv za učešće mladih uzrasta od 15 do 30 godina sa teritorije Glavnog grada. Poziv je promovisan putem društvenih mreža projekta i partnerskih organizacija, a prijavljivanje je vršeno online. Veliko interesovanje mladih za program potvrdilo je potrebu za ovakvim vidom neformalnog obrazovanja i aktivnog uključivanja mladih u društvene procese.

Tekst javnog poziva -

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScvW7GilkajwV64lcHzznaMSFpS4DKoOMlds3NaUkkQOEsgUw/viewform?usp=send_form

Sve radionice održane su u prostorijama MTEL Digitalne fabrike u Podgorici, koja je obezbijedila adekvatne uslove za rad, interaktivne prezentacije i grupne aktivnosti. Edukativni program realizovan je kroz četiri tematske radionice koje su obuhvatile ključne oblasti predviđene projektom.

Prva radionica: Moduli „Participativna demokratija – kako mladi mijenjaju grad” i „Građanski orjentisane politike – uvod u demokratiju i institucije.”

Prva radionica u okviru edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“ održana je 22. aprila u prostorijama MTEL Digitalne fabrike u Podgorici. Radionicu je vodila uvažena **Andrijana Radović**, politikološkinja i dugogodišnja građanska aktivistkinja, a realizovana je u trajanju od dva sata kroz kombinaciju interaktivnog predavanja, diskusije i praktičnog rada sa učesnicima.

Radionica je bila posvećena upoznavanju mladih sa osnovnim principima demokratije, funkcionisanjem institucija i mogućnostima njihovog aktivnog uključivanja u procese donošenja odluka na lokalnom nivou. Kroz modul „Građanski orijentisane politike – uvod u demokratiju i institucije“, učesnici su stekli osnovna znanja o demokratskom uređenju, ulozi institucija sistema i nadležnostima lokalne samouprave. Poseban fokus stavljen je na funkcionisanje Glavnog grada Podgorice, ulogu Skupštine Glavnog grada i mehanizme kojima građani mogu uticati na kreiranje lokalnih politika i javnih servisa.

Tokom radionice razgovarano je o značaju građanskog učešća u demokratskim procesima, kao i o izazovima sa kojima se mladi suočavaju kada žele da pokrenu inicijative ili utiču na donošenje odluka. Učesnici su imali priliku da kroz konkretne primjere analiziraju na koji način lokalne institucije funkcionišu, kako nastaju javne politike i koje su mogućnosti za uključivanje građana u procese planiranja i razvoja lokalne zajednice.

Drugi dio radionice bio je posvećen temi participativne demokratije i praktičnim modelima uključivanja mladih u društvene procese. U okviru modula „Participativna demokratija – kako mladi mijenjaju grad“, učesnici su upoznati sa različitim mehanizmima građanskog aktivizma, uključujući građanske inicijative, javne rasprave, peticije, omladinske forume i druge oblike participacije koji omogućavaju mladima da aktivno doprinesu rješavanju problema u svojoj zajednici.

Kroz grupni rad i moderisanu diskusiju učesnici su identifikovali izazove sa kojima se mladi suočavaju u Podgorici, analizirali rezultate prethodno sprovedene ankete i predlagali konkretna rješenja za unapređenje položaja mladih u gradu. Posebna pažnja posvećena je razvoju svijesti o tome da promjene u zajednici ne zavise isključivo od institucija, već i od spremnosti građana da aktivno učestvuju u društvenim procesima.

Radionica je doprinijela boljem razumijevanju demokratskih procesa, jačanju građanskih kompetencija učesnika i podsticanju njihove motivacije za aktivnije učešće u životu lokalne zajednice. Kroz otvorenu komunikaciju i razmjenu iskustava učesnici su pokazali visok nivo zainteresovanosti za teme građanske participacije i mogućnosti da svojim djelovanjem doprinesu pozitivnim promjenama u Glavnom gradu.

Druga radionica: Moduli „Kritičko mišljenje i argumentacija“ i „Ljudska prava u lokalnom kontekstu“

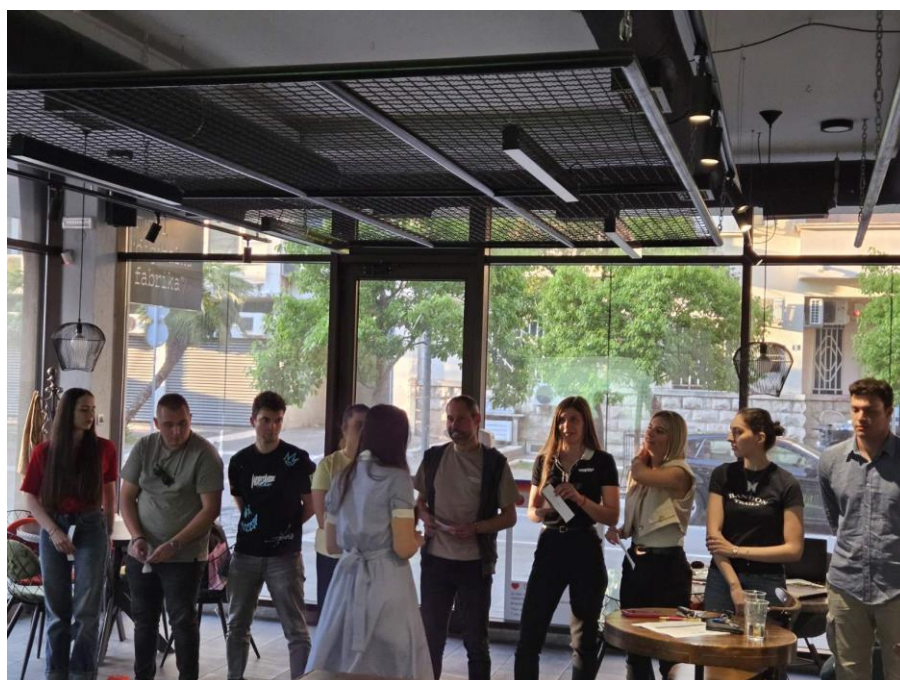
Druga radionica u okviru edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“ održana je 28. aprila u prostorijama MTEL Digitalne fabrike u Podgorici. Radionicu je vodila uvažena **Lidija Brnović**, dugogodišnja ekspertkinja za održivi razvoj, a realizovana je u formi dvočasovnog interaktivnog programa koji je kombinovao teorijski dio, praktične vježbe, rad u grupama i moderisanu diskusiju sa učesnicima.

Prvi dio radionice bio je posvećen temi „Kritičko mišljenje i argumentacija“, sa ciljem razvoja sposobnosti mladih da samostalno analiziraju informacije, preispituju izvore i donose zaključke zasnovane na činjenicama. Učesnici su upoznati sa osnovnim principima kritičkog promišljanja, značajem provjere informacija i razlikovanjem

činjenica od mišljenja, posebno u savremenom digitalnom okruženju koje karakteriše velika količina dostupnih sadržaja.

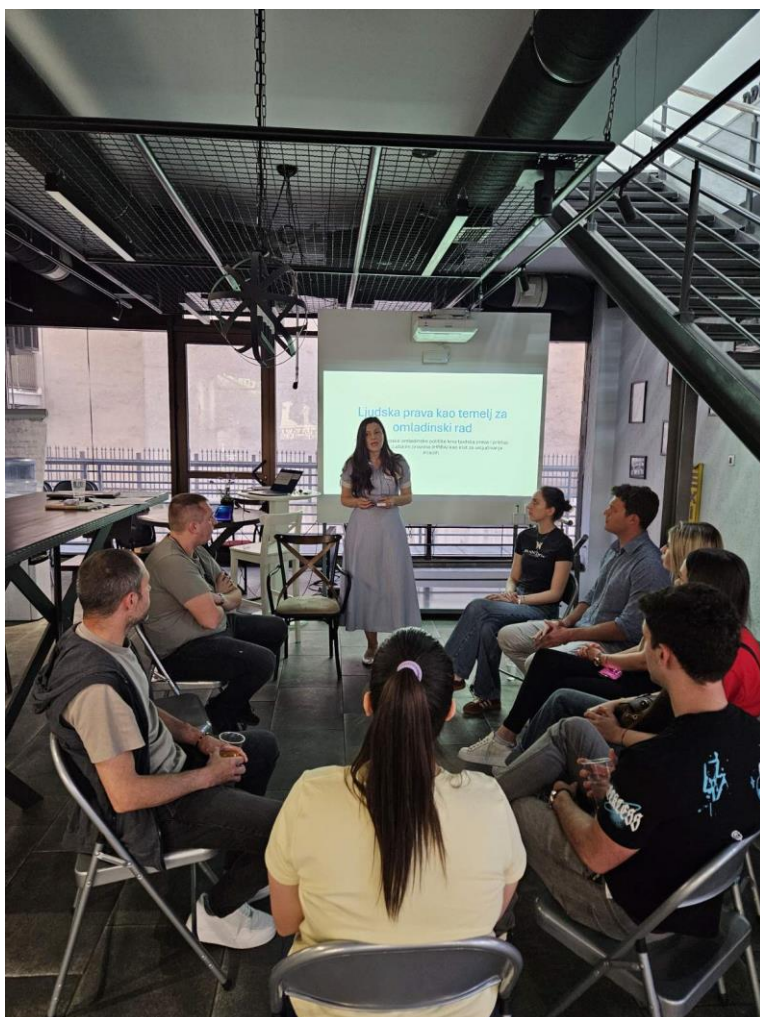
Kroz praktične primjere analizirani su različiti oblici manipulacije informacijama, logičke greške u argumentaciji i načini na koje se kroz medijske i javne narative može uticati na formiranje stavova građana. Posebna pažnja posvećena je prepoznavanju dezinformacija, stereotipa i pojednostavljenih interpretacija društvenih pojava. Učesnici su kroz grupne vježbe analizirali konkretne primjere medijskih sadržaja i diskutovali o njihovoj vjerodostojnosti, relevantnosti i potencijalnom uticaju na javno mnjenje.

Tokom radionice mladi su imali priliku da razvijaju vještine argumentovanog iznošenja stavova, aktivnog slušanja i konstruktivne debate. Kroz simulirane situacije i diskusije učesnici su vježbali kako da svoje mišljenje zasnivaju na provjerenim informacijama, logičkom zaključivanju i uvažavanju različitih perspektiva.

Drugi dio radionice bio je posvećen modulu „Ljudska prava u lokalnom kontekstu“, kroz koji su učesnici stekli dodatna znanja o osnovnim ljudskim pravima, principima jednakosti, nediskriminacije i društvene inkluzije. Kroz praktične primjere iz svakodnevnog života mladih razgovarano je o tome na koji način se ljudska prava ostvaruju, štite i promovišu na lokalnom nivou, kao i o ulozi institucija i građana u tom procesu.

Poseban fokus stavljen je na prava mladih, pravo na učešće u donošenju odluka, pravo na informisanje, obrazovanje i jednake mogućnosti. Učesnici su kroz studije slučaja analizirali situacije u kojima dolazi do povrede ljudskih prava i diskutovali o mogućim mehanizmima zaštite i reagovanja. Takođe je otvoren prostor za razgovor o izazovima sa kojima se suočavaju različite društvene grupe i značaju izgradnje tolerantnog i inkluzivnog društva.

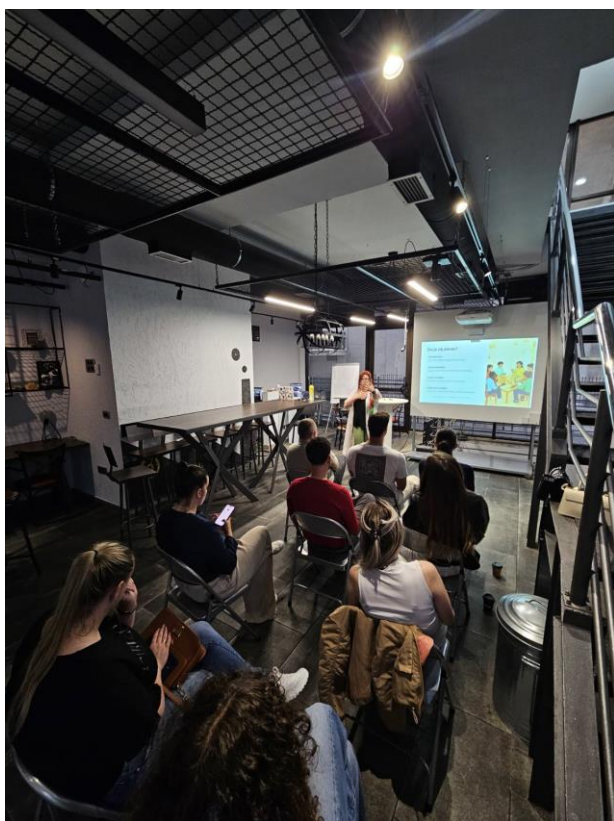
Kroz otvorenu diskusiju učesnici su povezivali teme ljudskih prava sa svakodnevnim iskustvima mladih u Podgorici, identifikujući oblasti u kojima postoji potreba za većom informisanošću, aktivizmom i uključivanjem mladih u procese zagovaranja pozitivnih društvenih promjena.

Radionica je doprinijela jačanju kritičkog promišljanja, razumijevanju ljudskih prava i razvoju kompetencija neophodnih za odgovorno građansko djelovanje. Učesnici su pokazali visok nivo angažovanosti i interesovanja za obrađene teme, potvrđujući značaj ovakvih edukativnih sadržaja za osnaživanje mladih i njihovo aktivnije učešće u društvenom životu zajednice.

Treća radionica: Moduli „Digitalna i medijska pismenost”

Treća radionica u okviru edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“ održana je 6. maja u prostorijama MTEL Digitalne fabrike u Podgorici. Radionicu je vodila uvažena **Snežana Nikčević**, programska menadžerka u NVO 35MM, a realizovana je u formi dvočasovnog interaktivnog programa posvećenog unapređenju medijske i digitalne pismenosti mladih, sa posebnim fokusom na odgovorno korišćenje digitalnih tehnologija i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja.

Radionica je započela razgovorom o ulozi medija i digitalnih platformi u savremenom društvu, kao i o načinima na koje mladi svakodnevno dolaze do informacija. Učesnici su analizirali različite izvore informisanja, razgovarali o navikama korišćenja društvenih mreža i razmatrali uticaj digitalnog okruženja na formiranje stavova, mišljenja i ponašanja mladih.

U okviru segmenta posvećenog medijskoj pismenosti obrađene su teme prepoznavanja lažnih vijesti, manipulativnih sadržaja, senzacionalizma i dezinformacija. Kroz praktične primjere iz domaćih i međunarodnih medija učesnici su učili kako da provjere vjerodostojnost informacija, identifikuju pouzdane izvore i razlikuju činjenice od interpretacija i mišljenja. Posebna pažnja posvećena je razumijevanju načina na koji algoritmi društvenih mreža oblikuju sadržaje kojima su korisnici izloženi, kao i potencijalnim posljedicama širenja netačnih ili neprovjerenih informacija.

Drugi dio radionice bio je usmjeren na razvoj digitalnih kompetencija i bezbjedno korišćenje interneta. Učesnici su upoznati sa osnovnim principima zaštite privatnosti i ličnih podataka u online prostoru, sigurnosnim rizicima na internetu, kao i načinima zaštite naloga i digitalnog identiteta. Razgovarano je o odgovornom ponašanju na društvenim mrežama, digitalnom nasilju, govoru mržnje i važnosti poštovanja etičkih standarda u online komunikaciji.

Poseban segment radionice bio je posvećen digitalnom aktivizmu i mogućnostima korišćenja digitalnih alata za pokretanje društveno korisnih inicijativa. Učesnici su imali priliku da se upoznaju sa primjerima uspješnih online kampanja i građanskih akcija koje su doprinijele rješavanju problema u zajednici. Kroz praktičan rad diskutovali su o tome na koji način društvene mreže i digitalne platforme mogu postati alat za promociju pozitivnih društvenih promjena i aktivno uključivanje mladih u procese od javnog interesa.

Tokom radionice podsticana je aktivna razmjena mišljenja i iskustava među učesnicima, što je doprinijelo boljem razumijevanju izazova i mogućnosti koje donosi savremeno digitalno okruženje. Mladi su pokazali visok nivo zainteresovanosti za teme medijske odgovornosti, sigurnosti na internetu i kritičkog pristupa informacijama, prepoznajući značaj ovih kompetencija za svakodnevni život, obrazovanje i buduće profesionalno angažovanje.

Realizacijom ove radionice dodatno su ojačani kapaciteti učesnika za odgovorno korišćenje medija i digitalnih tehnologija, kao i njihova sposobnost da aktivno i informisano učestvuju u društvenim procesima i javnom životu zajednice.

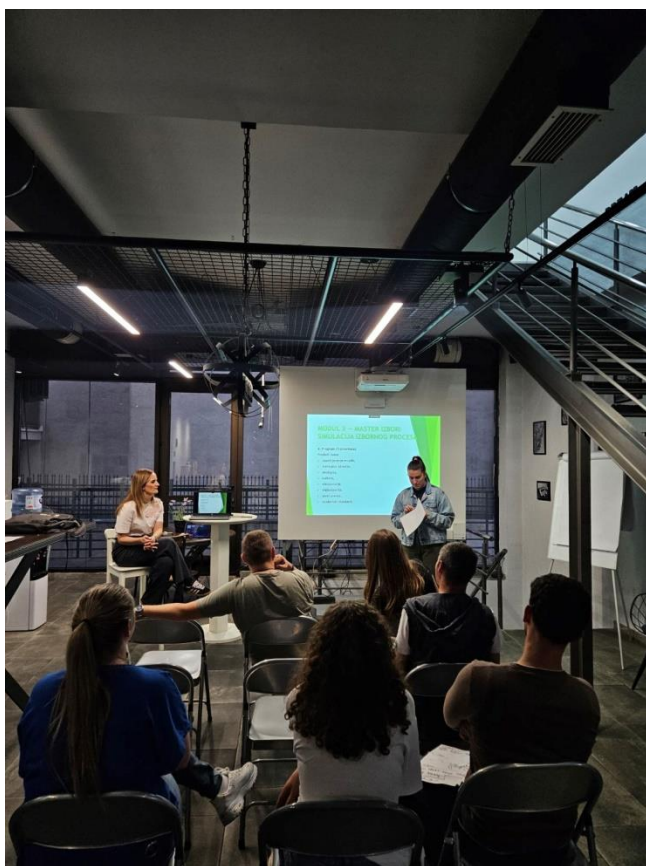
Četvrta radionica – Moduli „Simulacija izbornog procesa” i „Pojmovnik političke pismenosti”

Četvrta radionica u okviru edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“ održana je 11. maja u prostorijama MTEL Digitalne fabrike u Podgorici. Radionicu je vodila uvažena profesorica Univerziteta Donja Gorica (UDG) i politikološkinja **Doc.Dr. Nikoleta Đukanović**. Dvočasovni program bio je posvećen unapređenju političke pismenosti mladih kroz praktično upoznavanje sa demokratskim procesima i osnovnim političkim pojmovima koji su važni za aktivno građanstvo i razumijevanje političkog sistema.

Prvi dio radionice bio je posvećen modulu „Simulacija izbornog procesa“, kroz koji su učesnici imali priliku da na praktičan i interaktivan način upoznaju osnovne principe demokratskih izbora i funkcionisanja izbornog sistema. Kroz simulaciju izbora učesnici su preuzimali različite uloge u izbornom procesu, uključujući predstavnike političkih opcija, birače i članove izborne administracije. Na taj način mladi su se neposredno upoznali sa procedurama kandidovanja, predstavljanja programa, vođenja kampanje, glasanja i utvrđivanja izbornih rezultata.

Tokom simulacije posebna pažnja posvećena je značaju slobodnih i fer izbora, transparentnosti izbornog procesa i odgovornosti građana u demokratskom društvu. Učesnici su kroz praktičan rad diskutovali o važnosti političkog učešća, ulozi informisanih birača i značaju demokratskih procedura za funkcionisanje institucija. Simulacija je omogućila mladima da teorijska znanja stečena tokom prethodnih radionica povežu sa konkretnim primjerima iz političke prakse.

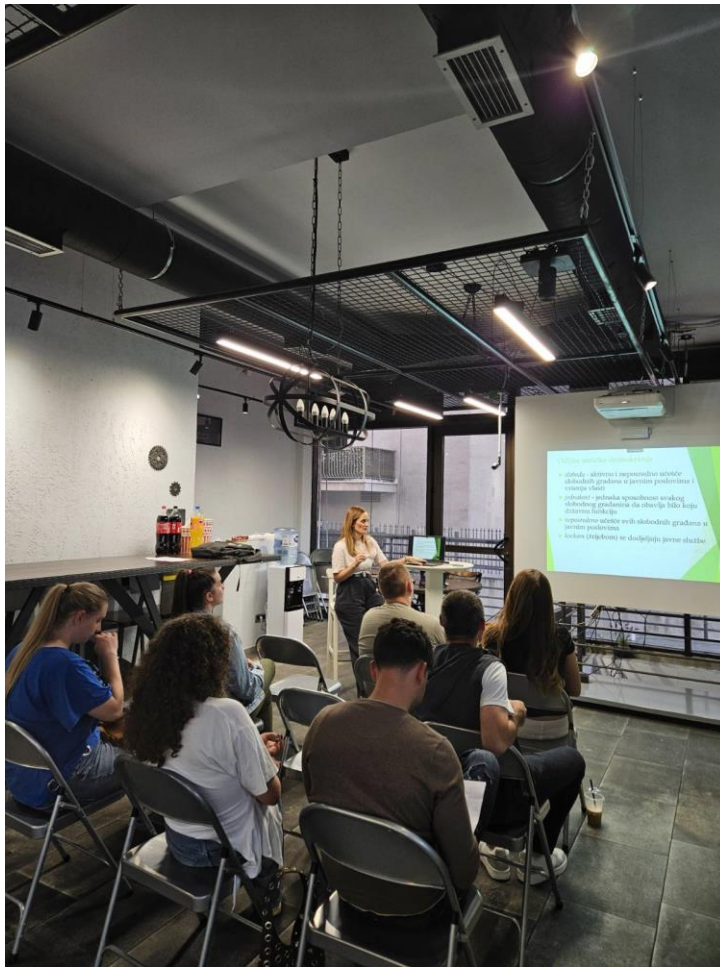
Drugi dio radionice bio je posvećen modulu „Pojmovnik političke pismenosti“, čiji je cilj bio približavanje ključnih političkih i građanskih pojmova mladima na jednostavan, razumljiv i pristupačan način. Učesnici su zajedno sa predavačicom analizirali osnovne pojmove iz oblasti demokratije, političkog sistema, građanske participacije, javnih politika, izbora, ljudskih prava i funkcionisanja institucija.

Kroz grupni rad i zajedničku diskusiju identifikovani su pojmovi koje mladi najčešće susreću u medijima i javnom prostoru, ali čije značenje često nije dovoljno jasno ili razumljivo. Na osnovu prijedloga učesnika započet je proces kreiranja online Pojmovnika političke pismenosti, koji će služiti kao edukativni resurs za mlade zainteresovane za bolje razumijevanje društvenih i političkih procesa. Poseban akcenat stavljen je na korišćenje jednostavnog jezika i praktičnih primjera kako bi sadržaj bio pristupačan vršnjacima i široj omladinskoj populaciji.

Tokom radionice razvijena je aktivna diskusija o ulozi političke pismenosti u savremenom društvu, značaju informisanog učešća građana u demokratskim procesima i potrebi da mladi budu osnaženi za kritičko razumijevanje političkih tema. Učesnici su pokazali visok nivo zainteresovanosti za obrađene sadržaje, posebno za praktični dio simulacije izbora koji im je omogućio da iz prve ruke steknu iskustvo funkcionisanja demokratskih procedura.

Realizacijom ove radionice dodatno su unaprijeđena znanja mladih o političkom sistemu, demokratskim procesima i građanskoj participaciji, dok je kroz zajednički rad na Pojmovniku političke pismenosti stvoren kvalitetan osnov za razvoj edukativnog sadržaja koji će biti dostupan i drugim mladima van direktne ciljne grupe projekta.

Kao što je navedeno, tokom izvještajnog perioda sprovedene su sve pripremne aktivnosti za realizaciju Škole omladinske politike „MASTERplan“, koja je planirana za septembar i predstavlja naprednu fazu projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“. Škola je osmišljena kao intenzivan program neformalnog obrazovanja namijenjen najaktivnijim učesnicima edukativnog ciklusa, sa ciljem dodatnog osnaživanja mladih za aktivno učešće u procesima donošenja odluka, kreiranju javnih politika i zagovaranju promjena u lokalnoj zajednici.

Tokom izvještajnog perioda detaljno je razvijen koncept škole, definisani su obrazovni ciljevi, metodologija rada, kriterijumi za izbor učesnika, sadržaj modula i plan realizacije svih aktivnosti. Program je kreiran na osnovu rezultata sprovedene ankete među mladima, kao i iskustava i tema koje su se pokazale kao posebno značajne tokom realizacije edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“.

iće raspisan **javni poziv za učešće u Školi omladinske politike „MASTERplan“**, namijenjen mladima uzrasta od 15 do 30 godina sa teritorije Glavnog grada. Poziv će biti objavljen tokom ljetnjih mjeseci putem društvenih mreža projekta, komunikacionih kanala organizacije, Kancelarije za mlade Glavnog grada, partnerskih organizacija i drugih omladinskih platformi, kako bi informacije bile dostupne što većem broju zainteresovanih mladih.

Javni poziv za Školu biće otvoren do 31. avgusta, tokom kojeg će zainteresovani kandidati imati mogućnost da podnesu prijavu i iskažu svoju motivaciju za učešće u programu. Nakon zatvaranja poziva, projektni tim će izvršiti pregled pristiglih prijava i odabrati grupu od 30 učesnika koji će pohađati Školu omladinske politike.

Početak realizacije Škole planiran je za drugu sedmicu septembra, kada će biti organizovan uvodni susret učesnika i započeta realizacija četvoromodulnog edukativnog programa. Tokom škole učesnici će proći kroz module posvećene javnim politikama i lokalnom odlučivanju (MASTERpolicy), omladinskom radu i ulozi omladinskih struktura (MASTERyouthwork), praktičnim vještinama zagovaranja i javnog nastupa (MASTERadvocacy), kao i modelima učešća mladih i izradi mini-akcionih planova (MASTERplans).

Na ovaj način obezbijediće se dovoljno vremena za kvalitetnu promociju programa, transparentan proces selekcije učesnika i organizacionu pripremu svih aktivnosti, čime će biti stvoreni uslovi za uspješnu realizaciju Škole omladinske politike tokom septembra.

Konkretno, planirano je da školu pohađa 30 mladih uzrasta od 15 do 30 godina sa teritorije Glavnog grada, koji su tokom prethodnih aktivnosti pokazali visok nivo zainteresovanosti, motivacije i spremnosti za dalje usavršavanje. Program će biti realizovan kroz četiri tematska modula koji će kombinovati teorijska znanja, praktične vježbe, simulacije, grupni rad i rad na konkretnim izazovima iz lokalne zajednice.

Prvi modul, **„Javne politike i lokalno odlučivanje (MASTERpolicy)”**, biće posvećen razumijevanju procesa kreiranja javnih politika i donošenja odluka na lokalnom nivou. Učesnici će se upoznati sa načinom na koji nastaju javne politike, kako funkcionišu institucije lokalne samouprave i na koji način se donose odluke koje utiču na svakodnevni život građana. Poseban fokus biće stavljen na mogućnosti učešća mladih u tim procesima, kao i na mehanizme putem kojih mogu inicirati promjene i zagovarati rješenja za probleme koje prepoznaju u svojoj zajednici.

Drugi modul, **„Omladinski rad i uloga omladinskih struktura (MASTERyouthwork)”**, usmjeren je na jačanje znanja mladih o omladinskim politikama, omladinskom radu i postojećim mehanizmima podrške mladima. Učesnici će imati priliku da se upoznaju sa ulogom omladinskih servisa, omladinskih klubova, organizacija civilnog društva i drugih aktera koji djeluju u oblasti omladinske politike. Modul će obuhvatiti i predstavljanje primjera dobre prakse iz Crne Gore i država Evropske unije, sa ciljem inspirisanja mladih da aktivnije učestvuju u razvoju svojih zajednica.

Treći modul, **„Praktične vještine zagovaranja i javnog nastupa (MASTERadvocacy)”**, biće posvećen razvoju komunikacionih i zagovaračkih vještina. Učesnici će učiti kako da identifikuju problem, definišu poruku, predstavljaju svoje ideje i komuniciraju sa institucijama, medijima i donosiocima odluka. Kroz praktične vježbe, simulacije sastanaka i prezentacije razvijaće vještine javnog nastupa, argumentacije i vođenja konstruktivnog dijaloga, koje predstavljaju važan preduslov za uspješno građansko djelovanje i zastupanje interesa mladih.

Četvrti modul, **„Modeli učešća mladih i izrada mini-akcionih planova (MASTERplans)“**, predstavlja završni i najpraktičniji segment škole. Kroz ovaj modul učesnici će raditi na razvoju konkretnih ideja i prijedloga za unapređenje položaja mladih u Podgorici. Polazeći od problema identifikovanih kroz projektnu anketu i prethodne edukativne aktivnosti, učesnici će u manjim grupama kreirati mini-akcione planove koji će sadržati definisane ciljeve, aktivnosti, potrebne resurse, nosioce realizacije i očekivane rezultate. Na taj način mladi će imati priliku da stečena znanja pretoče u konkretne prijedloge i inicijative koje mogu biti predstavljene relevantnim institucijama i lokalnoj zajednici.

Pored rada kroz module, planirana je i studijska posjeta Skupštini Glavnog grada, tokom koje će učesnici imati priliku da se neposredno upoznaju sa funkcionisanjem lokalne samouprave i procesima donošenja odluka. Tokom posjete biće organizovana simulacija rada skupštinskog odbora, kroz koju će mladi praktično primijeniti znanja stečena tokom škole i predstaviti svoje inicijative u simuliranom procesu odlučivanja.

Po završetku škole učesnici će predstaviti razvijene mini-akcione planove i preporuke za unapređenje položaja mladih, dok će najaktivniji među njima biti uključeni u dalje projektne aktivnosti i proces kreiranja završne digitalne kampanje. Na ovaj način Škola omladinske politike „MASTERplan“ predstavlja logičan nastavak dosadašnjih aktivnosti projekta i ključni korak u stvaranju generacije mladih koji posjeduju znanja, vještine i motivaciju da aktivno učestvuju u razvoju svoje lokalne zajednice.

1.2 Rezultati i aktivnosti

Opišite do koje su mjere tokom ovog izvještajnog perioda ostvareni ciljevi navedeni u ugovoru i prijedlogu tematske oblasti.

Tokom izvještajnog perioda projektne aktivnosti realizovane su u skladu sa planiranom dinamikom i definisanim ciljevima projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“, ostvarujući značajan doprinos tematskoj oblasti **„Građanski orijentisani – osnaženi mladi“**. Dosadašnjom realizacijom aktivnosti uspješno su postavljeni temelji za jačanje građanske svijesti, aktivnog učešća i društvenog angažmana mladih u Glavnom gradu.

- Kroz realizaciju početne kampanje „Aktiviraj PG – MASTERstart“ ostvaren je prvi cilj projekta koji se odnosi na informisanje, motivisanje i uključivanje mladih u procese građanske participacije. Kampanja je omogućila direktnu komunikaciju sa ciljnom grupom, povećala vidljivost projekta među mladima i podstakla njihovo interesovanje za teme koje se odnose na razvoj lokalne zajednice.
- Posebno značajan rezultat predstavlja sprovođenje ankete o potrebama i prioritetima mladih (anketu ispunilo oko 350 mladih iz Podgorice), čime je mladima pružena prilika da iznesu svoje stavove i aktivno učestvuju u kreiranju sadržaja projektnih aktivnosti.

- Nadalje, realizacijom edukativnog ciklusa „Građanski MASTERplan“ značajno je doprineseno ostvarivanju cilja unapređenja građanske, medijske i digitalne pismenosti mladih. Kroz četiri tematske radionice od po 2 sata, učesnici su stekli nova znanja o funkcionisanju demokratskih institucija, građanskoj participaciji, ljudskim pravima, kritičkom mišljenju, medijskoj i digitalnoj pismenosti, kao i osnovama političke pismenosti. Interaktivni pristup radu omogućio je mladima da teorijska znanja povežu sa praktičnim primjerima i izazovima sa kojima se suočavaju u svakodnevnom životu.

Poseban doprinos ostvaren je u segmentu osnaživanja mladih za aktivno učešće u procesima donošenja odluka. Kroz radionice posvećene participativnoj demokratiji, simulaciji izbornog procesa i građanskom aktivizmu, učesnici su razvijali razumijevanje demokratskih procedura i mehanizama putem kojih mogu uticati na procese od javnog interesa. Istovremeno, kroz aktivnosti vezane za kritičko mišljenje, ljudska prava, medijsku i digitalnu pismenost dodatno su osnaženi za odgovorno, informisano i aktivno djelovanje u zajednici.

Važan rezultat ostvaren tokom izvještajnog perioda jeste i kreiranje Pojmovnika političke pismenosti, koji predstavlja održiv edukativni resurs za mlade i doprinosi boljem razumijevanju osnovnih političkih i građanskih pojmova. Ova aktivnost direktno podržava razvoj političke i građanske kulture među mladima i stvara osnovu za njihovo aktivnije uključivanje u društvene procese.

- Pored realizovanih aktivnosti, tokom izvještajnog perioda sprovedene su i obimne pripremne aktivnosti za realizaciju Škole omladinske politike „MASTERplan“, koja je planirana za septembar. Razrađen je detaljan koncept škole, definisani su edukativni sadržaji, metodologija rada i plan uključivanja najaktivnijih učesnika edukativnog ciklusa. Time su stvoreni uslovi za nastavak projekta i dalje jačanje kapaciteta mladih za zagovaranje, liderstvo i aktivno građansko djelovanje.

- Na osnovu do sada realizovanih aktivnosti može se zaključiti da su ciljevi predviđeni za prvu polovinu projekta ostvareni u značajnoj mjeri. Projekat je doprinio povećanju informisanosti mladih, razvoju njihovih građanskih kompetencija, jačanju svijesti o značaju aktivnog učešća u zajednici i stvaranju prostora za njihov veći društveni angažman. Istovremeno, stvorena je kvalitetna osnova za realizaciju narednih aktivnosti koje će dodatno osnažiti mlade da preuzmu aktivniju ulogu u procesima donošenja odluka i razvoju lokalne zajednice, što predstavlja suštinu tematske oblasti „Građanski orijentisani – osnaženi mladi“.

1.3 Uticaj tematske oblasti

Opišite uticaj koji je dosadašnja realizacija tematske oblasti imala na korisnike/ce aktivnosti ili na širu zajednicu.

Dosadašnja realizacija projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“ u okviru tematske oblasti „**Građanski orijentisani – osnaženi mladi**“ imala je značajan uticaj na mlade učesnike/ce, ali i na širu lokalnu zajednicu u Glavnom gradu. Kroz kombinaciju informativnih, edukativnih i participativnih aktivnosti, **projekat je doprinio povećanju vidljivosti potreba mladih, jačanju njihovih građanskih kompetencija i stvaranju prostora za aktivnije uključivanje u društvene procese.**

- Početna kampanja „Aktiviraj PG – MASTERstart“ doprinijela je boljoj informisanosti mladih o mogućnostima učešća u projektu i važnosti njihovog uključivanja u kreiranje lokalnih politika. Kroz online anketu, QR promociju i digitalnu komunikaciju, mladima je omogućeno da direktno iskažu svoje stavove, probleme i prijedloge za unapređenje života u Podgorici. Na taj način mladi nijesu bili samo pasivni primaoci informacija, već aktivni učesnici u mapiranju potreba zajednice.

- Sprovedena anketa imala je poseban značaj, jer je otvorila prostor da se glas mladih sistematizuje i koristi kao osnova za planiranje daljih aktivnosti. Prikupljeni stavovi pomogli su da edukativni sadržaji budu relevantni, praktični i usklađeni sa realnim izazovima mladih. U narednom periodu promocija rezultata ankete putem društvenih mreža i medija dodatno će doprinijeti tome da potrebe mladih postanu vidljivije institucijama, donosiocima odluka i široj javnosti.

- Edukativni ciklus „Građanski MASTERplan“ imao je direktan uticaj na učesnike/ce kroz jačanje znanja i vještina iz oblasti demokratije, građanske participacije, kritičkog mišljenja, ljudskih prava, medijske i digitalne pismenosti i političke pismenosti. Svakako, učesnici su kroz četiri radionice stekli bolje razumijevanje načina na koji funkcionišu institucije, kako mogu pokrenuti inicijative, kako da argumentovano zastupaju svoje stavove i kako da prepoznaju dezinformacije i manipulativne sadržaje.

Posebno važan uticaj ostvaren je u segmentu osnaživanja mladih da sebe vide kao aktivne građane i aktore promjena u lokalnoj zajednici. Kroz radionice o participativnoj demokratiji i građanski orijentisanim politikama, mladi su bolje razumjeli da mogu uticati na odluke koje se tiču njihovog svakodnevnog života. Kroz module o kritičkom mišljenju i ljudskim pravima razvijali su svijest o odgovornosti, jednakosti, toleranciji i važnosti argumentovanog dijaloga.

Radionica o medijskoj i digitalnoj pismenosti doprinijela je većoj otpornosti mladih na dezinformacije, govor mržnje, digitalne manipulacije i nebezbedno ponašanje u online prostoru. Ova znanja u potpunosti imaju širi društveni značaj jer mladi, kao aktivni korisnici digitalnih platformi, mogu prenositi stečene vještine svojim vršnjacima i doprinositi odgovornijoj online komunikaciji.

Kroz simulaciju izbornog procesa i izradu Pojmovnika političke pismenosti, učesnici su na praktičan način razumjeli demokratske procedure, značaj informisanog glasanja i osnovne pojmove koji se često koriste u javnom i političkom životu. Time

je projekat doprinio razvoju političke pismenosti mladih i smanjenju distance između mladih i tema koje se često doživljavaju kao komplikovane ili nedostupne.

- Uticaj na širu zajednicu ogleda se i u stvaranju temelja za nastavak rada sa mladima kroz Školu omladinske politike „MASTERplan“, koja je detaljno iskoncipirana i planirana za septembar. Time projekat ne ostaje samo na nivou jednokratnih edukacija, već gradi kontinuitet rada sa najmotivisanijim mladima, koji će u narednoj fazi razvijati konkretne inicijative i preporuke za unapređenje položaja mladih u Glavnom gradu.

Sve dosadašnje aktivnosti, svakako, doprinijele su jačanju građanske kulture, većoj vidljivosti mladih u javnom prostoru i razvoju zajednice u kojoj se mladi prepoznaju kao važni nosioci promjena. Projekat je do sada ostvario pozitivan uticaj kroz informisanje, edukaciju, motivaciju i aktivaciju mladih, stvarajući osnovu za njihovo dugoročnije uključivanje u procese donošenja odluka i razvoj lokalnih politika koje odgovaraju njihovim stvarnim potrebama.

1.4 Uključenost jedinice lokalne samouprave

Navedite pozitivne primjere uključenosti lokalne administracije u realizaciji tematske oblasti.

Tokom realizacije projektnih aktivnosti ostvarena je kvalitetna saradnja sa Glavnim gradom Podgorica, odnosno Kancelarijom za mlade Glavnog grada, koja je pružila značajnu podršku u sprovođenju aktivnosti predviđenih projektom „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“.

Jedan od posebno značajnih aspekata saradnje odnosio se na promociju projekta i povećanje njegove vidljivosti među ciljnom grupom. **Kancelarija za mlade aktivno je podržala promociju aktivnosti projekta i online ankete namijenjene mladima sa teritorije Podgorice, dijeleći informacije o projektu putem svojih komunikacionih kanala i mreža, čime je doprinijela većem obuhvatu mladih i njihovom uključivanju u proces identifikacije potreba i prioriteta omladinske populacije.**

Pored podrške u promociji, predstavnici Kancelarije za mlade tokom cijelog izvještajnog perioda pokazali su visok nivo otvorenosti za saradnju, pružajući logističku i savjetodavnu podršku u planiranju i realizaciji pojedinih aktivnosti. Kontinuirana komunikacija između projektnog tima i lokalne administracije doprinijela je boljem razumijevanju potreba mladih i jačanju partnerskog pristupa u realizaciji aktivnosti usmjerenih na njihovo osnaživanje.

Posebno je važno istaći da je saradnja sa Kancelarijom za mlade i drugim relevantnim strukturama Glavnog grada tokom realizacije projekta bila zasnovana na međusobnom povjerenju, zajedničkom razumijevanju ciljeva projekta i spremnosti da se mladima pruže dodatne mogućnosti za učešće u društvenim procesima. Takav pristup doprinio je stvaranju podsticajnog okruženja za realizaciju projektnih aktivnosti i ostvarivanje planiranih rezultata.

Takođe, u okviru Škole omladinske politike koja će se održati u septembru, planirana je i studijska posjeta Skupštini Glavnog grada, tokom koje će učesnici imati

priliku da se neposredno upoznaju sa funkcionisanjem lokalne samouprave i procesima donošenja odluka.

Svakako, dosadašnje iskustvo u realizaciji projekata potvrđuje da je saradnja sa Glavnim gradom na izuzetno visokom nivou, te očekujemo da će se ona nastaviti i dodatno unaprijediti tokom narednih mjeseci realizacije projekta. Uvjereni smo da će zajednički rad i u budućem periodu doprinijeti jačanju položaja mladih i stvaranju kvalitetnijih mehanizama njihovog uključivanja u razvoj lokalne zajednice.

2. Izazovi u realizaciji

Molimo vas da opišete neočekivane poteškoće/probleme tokom realizacije, kao i preduzete mjere na rješavanju poteškoća/problema.

Tokom izvještajnog perioda projektne aktivnosti realizovane su u skladu sa planiranom dinamikom i predviđenim vremenskim okvirom, te nije bilo značajnijih poteškoća koje bi uticale na ostvarivanje planiranih rezultata ili kvalitet sprovedenih aktivnosti. Sve aktivnosti realizovane su u skladu sa projektnim planom, uz kontinuiranu koordinaciju projektnog tima i redovno praćenje napretka realizacije.

Iako nije bilo ozbiljnijih prepreka u sprovođenju projekta, u početnoj fazi prepoznata je potencijalna mogućnost nedovoljnog doseg online ankete među mladima, odnosno rizik da informacije o anketi i projektu ne dopru do planiranog broja pripadnika ciljne grupe. Kako bi se taj rizik blagovremeno umanjio, projektni tim je razvio dodatne promotivne aktivnosti koje su uključivale kreiranje atraktivne digitalne kampanje, vizuala sa QR kodom, promotivnih objava na društvenim mrežama, kao i distribuciju informacija putem partnerskih organizacija, omladinskih mreža i komunikacionih kanala Kancelarije za mlade Glavnog grada.

Pored digitalne promocije, kreirani su i promotivni materijali koji su doprinijeli većoj vidljivosti projekta među mladima, dok je kontinuirana komunikacija sa omladinskim grupama i zainteresovanim učesnicima dodatno povećala zainteresovanost za učešće u aktivnostima projekta. Zahvaljujući pravovremenoj reakciji i dobro osmišljenom komunikacionom pristupu, uspješno je prevaziđen potencijalni izazov u vezi sa uključivanjem mladih u anketu i druge projektne aktivnosti.

Projektni tim je tokom cijelog izvještajnog perioda djelovao organizovano, koordinisano i proaktivno, redovno procjenjujući moguće rizike i prilagođavajući aktivnosti potrebama ciljne grupe. Takav pristup omogućio je nesmetanu realizaciju planiranih aktivnosti, visok nivo uključenosti mladih i ostvarivanje rezultata predviđenih za ovu fazu projekta.

Na osnovu dosadašnjeg toka realizacije može se zaključiti da projekat napreduje u skladu sa planiranim ciljevima, bez značajnijih operativnih ili organizacionih izazova koji bi mogli ugroziti njegovu uspješnu realizaciju u narednom periodu.

3. Napomene/naučene lekcije

Opišite sve dodatne informacije relevantne za izvještaj i/ili naučene lekcije koje se tiču izvještajnog perioda.

Dosadašnja realizacija projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“ pružila je vrijedna iskustva i uvide koji će biti od posebnog značaja za nastavak projektnih aktivnosti, ali i za buduće programe usmjerene na osnaživanje mladih i razvoj građanske participacije u lokalnoj zajednici.

- Jedna od najvažnijih naučenih lekcija **odnosi se na značaj uključivanja mladih u proces planiranja aktivnosti od samog početka projekta**. Kroz sprovedenu anketu potvrđeno je da mladi pokazuju mnogo veći stepen zainteresovanosti za učešće u aktivnostima kada imaju priliku da izraze svoje stavove, potrebe i prijedloge, te kada prepoznaju da će njihovi odgovori imati konkretan uticaj na sadržaj projekta. Rezultati ankete pokazali su da mladi žele više prilika za učešće u procesima donošenja odluka, ali i više praktičnih edukativnih sadržaja koji im mogu pomoći da razumiju društvene procese i aktivno učestvuju u njima.

- Realizacijom promotivne kampanje potvrđena je važnost prilagođavanja komunikacije kanalima koje mladi svakodnevno koriste. Korišćenje društvenih mreža, kratkih video formata, vizuala sa QR kodovima i sadržaja prilagođenih digitalnom okruženju pokazalo se kao efikasan način za privlačenje pažnje mladih i njihovo uključivanje u projektne aktivnosti. Istovremeno, iskustvo je pokazalo da kombinovanje online promocije sa podrškom partnerskih organizacija i lokalnih institucija značajno povećava vidljivost aktivnosti i doprinosi većem dosegu ciljne grupe.

- Tokom realizacije edukativnog ciklusa uočeno je da mladi posebno pozitivno reaguju na interaktivne metode rada, praktične primjere, simulacije i grupne diskusije. Aktivnosti koje su uključivale direktno učešće učesnika, poput analize konkretnih društvenih problema, simulacije izbornog procesa i zajedničkog rada na Pojmovniku političke pismenosti, izazvale su najveći nivo angažovanosti i interesovanja. Ovo potvrđuje da neformalno obrazovanje ostvaruje najbolje rezultate kada mladima omogućava aktivnu ulogu u procesu učenja.

Posebno značajnim pokazalo se povezivanje tema građanske participacije sa svakodnevnim iskustvima mladih. Učesnici su najviše interesovanja iskazali za sadržaje koji se direktno odnose na njihove mogućnosti da utiču na promjene u zajednici, način funkcionisanja institucija, ljudska prava, medijsku pismenost i bezbjednost u digitalnom prostoru. Ovakav pristup dodatno je potvrdio potrebu za kontinuiranim programima građanskog obrazovanja koji će mladima približiti teme od javnog interesa kroz praktične i njima bliske primjere.

- Važna lekcija odnosi se i na značaj međusektorske saradnje. Podrška Kancelarije za mlade Glavnog grada, saradnja sa predavačima iz različitih oblasti i korišćenje prostora MTEL Digitalne fabrike doprinijeli su kvalitetnijoj realizaciji aktivnosti i većem kredibilitetu projekta među mladima. Ovakav model saradnje pokazao je da zajedničko djelovanje organizacija civilnog društva, institucija i stručnjaka može značajno unaprijediti kvalitet omladinskih programa.

Dosadašnje aktivnosti takođe su pokazale da među mladima postoji značajan potencijal za dalje uključivanje u procese zagovaranja i kreiranja javnih politika. Veliki broj učesnika iskazao je interesovanje za nastavak angažmana kroz planiranu Školu omladinske politike „MASTERplan“, što potvrđuje da projekat uspješno

doprinosi stvaranju baze mladih koji žele aktivnije da učestvuju u razvoju svoje zajednice.

- Na osnovu iskustava stečenih tokom izvještajnog perioda, projektni tim će u nastavku realizacije dodatno jačati participativni pristup, nastaviti sa korišćenjem interaktivnih metoda rada i osigurati da glasovi i potrebe mladih ostanu u središtu svih budućih aktivnosti. Dosadašnji rezultati potvrđuju da projekat odgovara na stvarne potrebe mladih i da predstavlja kvalitetan model njihovog građanskog osnaživanja i aktivnog uključivanja u društvene procese.

4. Aktivnosti planirane u narednom izvještajnom periodu

Ukoliko su promijenjene navedite aktivnosti u skladu sa vašim dinamičkim planom koje će biti sprovedene u narednom periodu.

U narednom periodu fokus projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“ biće usmjeren na realizaciju aktivnosti koje predstavljaju nastavak procesa osnaživanja mladih započetog kroz kampanju, anketu i edukativni ciklus. Planirane buduće aktivnosti obuhvataju **realizaciju Škole omladinske politike „MASTERplan“, kao i digitalnu kampanju „Aktiviraj PG – MASTERimpact“, čiji će centralni dio predstavljati serijal od pet podkasta epizoda pod nazivom „Šta bih promijenio u PG“.**

●Škola omladinske politike „MASTERplan“

Tokom septembra planirana je realizacija Škole omladinske politike „MASTERplan“, naprednog programa neformalnog obrazovanja namijenjenog grupi od 30 najaktivnijih i najmotivisanijih mladih koji su učestvovali u prethodnim projektnim aktivnostima. Cilj škole je dodatno osnaživanje mladih za aktivno učešće u procesima donošenja odluka, razvoj zagovaračkih vještina i kreiranje konkretnih inicijativa za unapređenje položaja mladih u Glavnom gradu. Konkretno, javni poziv za Školu biće otvoren do 31. avgusta, tokom kojeg će zainteresovani kandidati imati mogućnost da podnesu prijavu i iskažu svoju motivaciju za učešće u programu. Nakon zatvaranja poziva, projektni tim će izvršiti pregled pristiglih prijava i odabrati grupu od 30 učesnika koji će pohađati Školu omladinske politike. Početak realizacije Škole planiran je za drugu sedmicu septembra, kada će biti organizovan uvodni susret učesnika i započeta realizacija četvoromodulnog edukativnog programa. Tokom škole učesnici će proći kroz module posvećene javnim politikama i lokalnom odlučivanju (MASTERpolicy), omladinskom radu i ulozi omladinskih struktura (MASTERyouthwork), praktičnim vještinama zagovaranja i javnog nastupa (MASTERadvocacy), kao i modelima učešća mladih i izradi mini-akcionih planova (MASTERplans).

Na ovaj način obezbijediće se dovoljno vremena za kvalitetnu promociju programa, transparentan proces selekcije učesnika i organizacionu pripremu svih aktivnosti, čime će biti stvoreni uslovi za uspješnu realizaciju Škole omladinske politike tokom septembra.

Program škole realizovaće se, kao što je navedeno, kroz četiri tematska modula:

Modul 1 – Javne politike i lokalno odlučivanje (MASTERpolicy)

Kroz prvi modul učesnici će se detaljnije upoznati sa procesima kreiranja javnih politika i donošenja odluka na lokalnom nivou. Poseban fokus biće stavljen na funkcionisanje institucija Glavnog grada, nadležnosti lokalne samouprave i mehanizme putem kojih građani mogu uticati na donošenje odluka. Mladi će imati priliku da analiziraju primjere lokalnih politika i identifikuju načine na koje mogu aktivno učestvovati u njihovom kreiranju i unapređenju.

Modul 2 – Omladinski rad i uloga omladinskih struktura (MASTERyouthwork)

Drugi modul biće posvećen omladinskom radu i ulozi omladinskih organizacija, servisa i klubova u razvoju zajednice. Učesnici će steći bolji uvid u postojeće mehanizme podrške mladima, modele omladinskog organizovanja i mogućnosti uključivanja u procese donošenja odluka. Kroz primjere dobre prakse iz Crne Gore i država Evropske unije mladi će imati priliku da se upoznaju sa uspješnim modelima participacije i omladinskog aktivizma.

Modul 3 – Praktične vještine zagovaranja i javnog nastupa (MASTERadvocacy)

Treći modul fokusiraće se na razvoj praktičnih vještina potrebnih za uspješno zagovaranje i komunikaciju sa institucijama i javnošću. Učesnici će učiti kako da definišu problem, kreiraju jasnu zagovaračku poruku, komuniciraju sa donosiocima odluka i vode konstruktivan dijalog. Kroz simulacije sastanaka, prezentacije i praktične vježbe razvijaće samopouzdanje, komunikacijske vještine i sposobnost javnog nastupa.

Modul 4 – Modeli učešća mladih i izrada mini-akcionih planova (MASTERplans)

Završni modul biće usmjeren na praktičnu primjenu stečenih znanja kroz razvoj konkretnih inicijativa za unapređenje položaja mladih u Podgorici. Učesnici će raditi u manjim grupama i kreirati mini-akcione planove zasnovane na problemima identifikovanim tokom ankete i prethodnih edukacija. Svaki plan sadržavaće definisane ciljeve, aktivnosti, potrebne resurse i očekivane rezultate, sa posebnim fokusom na ostvarivost i održivost predloženih rješenja.

Pored edukativnih modula, planirana je i posjeta Skupštini Glavnog grada, tokom koje će učesnici imati priliku da se neposredno upoznaju sa radom lokalnih institucija i simuliraju procese donošenja odluka kroz praktične vježbe i diskusije.

●Digitalna kampanja „Aktiviraj PG – MASTERimpact“

Nakon završetka Škole omladinske politike uslijediće realizacija završne digitalne kampanje „Aktiviraj PG – MASTERimpact“, čiji je cilj da rezultate projekta, ideje mladih i preporuke nastale tokom edukativnog procesa predstavi široj javnosti.

Centralni dio kampanje predstavljaće produkcija i objavljivanje serijala od pet podkasta pod nazivom „Šta bih promijenio u PG“, koji će mladima omogućiti da javno predstave svoje stavove, ideje i prijedloge za unapređenje kvaliteta života u Podgorici.

Planirano je snimanje pet tematskih epizoda:

Epizoda 1 – „Učešće mladih: gdje zapinjemo?“

Prva epizoda baviće se pitanjem učešća mladih u procesima donošenja odluka. Mladi će govoriti o preprekama sa kojima se suočavaju, razlozima zbog kojih često ostaju van procesa odlučivanja i prijedlozima za stvaranje boljih mehanizama uključivanja mladih u rad institucija i razvoj lokalne zajednice.

Epizoda 2 – „Sigurniji PG: šta mladi traže?“

Druga epizoda fokusiraće se na pitanja bezbjednosti mladih u gradu, uključujući stanje javnih površina, saobraćajnu bezbjednost, osvijetljenost javnih prostora i druge teme koje utiču na kvalitet života. Učesnici će iznijeti svoja iskustva i predložiti konkretna rješenja za unapređenje sigurnosti u zajednici.

Epizoda 3 – „Kultura i prostor za mlade: gdje da se okupljamo?“

Treća epizoda biće posvećena dostupnosti kulturnih sadržaja i prostora za mlade. Kroz razgovor će biti predstavljene potrebe mladih za većim brojem prostora za edukaciju, kreativni rad, druženje i neformalno obrazovanje, kao i prijedlozi za unapređenje postojećih kapaciteta.

Epizoda 4 – „Mladi i posao: kako ubrzati ulazak na tržište rada?“

U četvrtoj epizodi razgovaraće se o izazovima zapošljavanja mladih, potrebnim vještinama, mogućnostima stručnog usavršavanja i podršci koju lokalna zajednica može pružiti mladima pri ulasku na tržište rada.

Epizoda 5 – „Grad po mjeri mladih – MASTERplan vizija“

Završna epizoda objedinije ključne zaključke projekta, rezultate ankete, preporuke nastale tokom Škole omladinske politike i prijedloge mladih za unapređenje života u Podgorici. Ova epizoda predstavljaće simbolično zaokruživanje projekta i javni poziv institucijama da u budućim politikama i programima još snažnije uključe glas mladih.

Podkasti će biti distribuirani putem Instagrama, TikToka, YouTube-a i drugih digitalnih platformi, u formatu prilagođenom navikama mladih korisnika. Očekuje se da će završna kampanja doprinijeti većoj vidljivosti projektnih rezultata, promociji građanskog aktivizma i daljem osnaživanju mladih da aktivno učestvuju u razvoju svoje zajednice.

5. Vidljivost realizacije tematske oblasti

U ovom dijelu je neophodno navesti koje su to realizovane aktivnosti medijski ispraćene. Za svaku od navedenih aktivnosti potrebno je dostaviti press clipping sa informacijama o tome ko je objavio vijesti o organizaciji navedene aktivnosti (npr. broj članaka u pisanim medijima, broj internet objava, broj TV objava, itd).

Tokom izvještajnog perioda posebna pažnja posvećena je promociji projekta „Aktiviraj PG – Građanski MASTERplan za mlade“ i informisanju javnosti o ciljevima i aktivnostima.

Projekat je tokom izvještajnog perioda bio medijski ispraćen kroz objave na internet portalima i društvenim mrežama, čime je dodatno povećana njegova vidljivost među

mladima i širom javnošću. Posebna pažnja posvećena je promociji online ankete i javnog poziva za učešće u edukativnim aktivnostima, što je doprinijelo većem dosegu ciljne grupe i uključivanju mladih iz različitih djelova Podgorice.

Pored toga, informacije o projektu dijeljene su putem komunikacionih kanala partnerskih organizacija i Kancelarije za mlade Glavnog grada, što je doprinijelo širenju informacija o aktivnostima i rezultatima projekta. Dosadašnje promotivne aktivnosti stvorile su dobru osnovu za nastavak komunikacije sa javnošću, dok su u narednom periodu planirane dodatne aktivnosti na promociji rezultata ankete, Škole omladinske politike i završne digitalne kampanje „MASTERimpact“.

- Gostovanje Katarine Radović, koordinatorke na projektu u emisiji „Dobro jutro Podgorice” na RTV Podgorica i predstavljanje projektnih aktivnosti - <https://www.youtube.com/watch?v=ITDLHWg4DN0>
- Najava gostovanja - <https://gradski.me/drustvo/podgorica-se-budi-uz-dobre-price-aktiviraj-podgoricu-ljepši-grad-zivotna-prica-o-borbi-i-hrabrosti/>
- Saopštenje o početku realizacije projekta na sajtu Kancelarije za mlade <https://mladi.podgorica.me/aktiviraj-pg-gradanski-masterplan-za-mlade/>
- Promovisanje ankete na sajtu Kancelarije za mlade <https://mladi.podgorica.me/publikacije/>
- Saopštenje o početku realizacije projekta na portalu Adria TV - <https://www.adria.tv/vijesti/drustvo/pocinje-realizacije-projekta-aktiviraj-pg-gradanski-masterplan-za-mlade/>
- Saopštenje o početku realizacije na portalu PodgoričkiInfo - <https://www.facebook.com/podgoricki.info/posts/aktiviraj-pg-projekat-za-mlade-koji-%C5%BEEle-da-mijenjaju-gradu-podgorici-je-pokrenu/1725883892131846/>
- Saopštenje o početku realizacije na portalu Radio Titograd <https://radiotitograd.me/titogradske-vijesti/pocetak-realizacije-projekta-aktiviraj-pg-gradjanski-masterplan-za-mlade/>
- Saopštenje o projektnim aktivnostima na portalu Gradski.me <https://gradski.me/podgorica/kreativna-kampanja-pocinje-anketom-tvoja-riječ-za-pg/>

MASTER Portal

- <https://master-mne.me/pocetak-realizacije-projekta-aktiviraj-pg-gradanski-masterplan-za-mlade/>
- <https://master-mne.me/master-istrazivanje-aktiviraj-pg/>

- <https://master-mne.me/pocetak-realizacije-projekta-aktiviraj-pg-gradanski-masterplan-za-mlade/>
- <https://master-mne.me/realizovan-edukativni-ciklus-gradanski-masterplan/>

Instagram

- <https://www.instagram.com/p/DVQbSSQCH-Q/>
- <https://www.instagram.com/p/DWWLLU2iLwk/>
- <https://www.instagram.com/p/DXcbgSDiIsc/>
- <https://www.instagram.com/p/DXr0w6PiF6y/>
- <https://www.instagram.com/p/DYAR1QGoOY7/>
- <https://www.instagram.com/p/DYNRntXlw2Z/>

Facebook

- <https://www.facebook.com/reel/1954873325138329>
- <https://www.facebook.com/reel/1484790536637500>
- <https://www.facebook.com/reel/1748164566155425>
- <https://www.facebook.com/reel/969968995962168>
- <https://www.facebook.com/reel/1683856642752888>

FINANSIJSKI PREGLED ZA PERIOD

OD 01.01.2026. DO 31.05.2026.

Opšte kategorije troškova	Mjesec 1 Januar	Mjesec 2 Februar	Mjesec 3 Mart	Mjesec 4 April	Mjesec 5 Maj	Ukupno
Ljudski resursi	200,00	200,00	200,00	426,98€	880,94	1.907,92€
Koordinatorica	200,00€	200,00€	200,00€	200,00€	200,00€	1000,00
Predavači na radionicama	-	-	-	226,98€	680,94€	907,92
Administrativni troškovi		112,35	48,40	47,44		208,19€
Kancelarijski material	-	60,44	48,40	-	-	108,84
Telefon/komunalije	-	51,91	-	47,44	-	99,35
Logistika i prostor						
Materijal i oprema					65,52	65,52€
Edukativni materijal	-	-	-	-	65,52	65,52

Promocija i vidljivost			51,00	200,00	51,00	€302,00
Grafički dizajn-kreiranje logoa	-	-	-	200,00	-	200,00€
Boost kartica	-	-	51,00		51,00	102,00€
Ostalo						
Ukupno	200,00	312,35	299,40	674,42	997,46	2.483,63

(Nabrojati sve troškove shodno prijedlogu tematske oblasti i dostavljenom pregledu budžeta)

- **Ljudski resursi** (Ukupno: 1.907,92€)

- **Koordinatorke projekta (Katarina Radović)** isplaćen je pripadajući dio honorara za izvještajni period za poslove planiranja, operativnog upravljanja, administrativnog vođenja i komunikacije sa partnerima. U skladu sa budžetom projekta, isplate su vršene na mjesečnom nivou, u bruto iznosu od po 200,00 € mjesečno, prema hronologiji izvršenih plaćanja kroz izvode iz banke:
 - Januar: uplata izvršena dana 30.01.2026. godine, izvod broj 14
 - Februar: uplata izvršena dana 27.02.2026. godine, izvod broj 25
 - Mart: uplata izvršena dana 30.03.2026. godine, izvod broj 38
 - April: uplata izvršena dana 29.04.2026. godine, izvod broj 52
 - Maj: uplata izvršena dana 29.05.2026. godine, izvod broj 70
 - Ukupan isplaćeni iznos za 5 mjeseci: 1.000,00 € bruto.
- **Finansijski dokazi priloženi uz izvještaj obuhvataju Ugovor o radu, Odluku o utvrđivanju mjesečne zarade, izvode sa žiro računa o isplati neto zarada i uplatama pripadajućih poreza i prireza, obračunske listiće, kao i podnesene IOPPD obrasce odobrene od strane Poreske uprave.**
- Predavači na radionicama: isplaćeni su honorari angažovanim predavačima (**Nikoleta Đukanović, Snežana Nikčević, Lidija Brnović i Andrijana Radović**) za realizaciju edukativnih modula iz oblasti građanskog, medijskog i digitalnog obrazovanja u NETO iznosu od po 200 eura, što je ukupan bruto iznos od 907,92 €, a isplate su realizovane prema sledećim datumima iz bankovnih izvoda:
 - Andrijana Radović: isplata neto honorara izvršena dana 29.04.2026. godine, izvod broj 52
 - Lidija Brnović: isplata neto honorara izvršena dana 05.05.2026. godine, izvod 56

- Nikoleta Đukanović i Snežana Nikčević: isplata neto honorara izvršena dana 13.05.2026. godine, izvod broj 62.
 - **Finansijski dokazi priloženi uz izvještaj obuhvataju Ugovore o djelu, obračune ugovora o djelu, izvode sa žiro računa o isplati neto honorara i uplatama pripadajućih poreza i prireza, kao i podnesene IOPPD obrasce odobrene od strane Poreske uprave.**
- **Administrativni troškovi (Ukupno: 208,19€)**
 - Kancelarijski material- U iznosu od **108,84 €** izvršena je nabavka neophodnog potrošnog materijala (toneri, papir, fascikle i ostali sitni inventar), za potrebe redovnih projektnih aktivnosti.
 - Telefon i komunalije - Sredstva u iznosu od **99,35 €** utrošena su na troškove mobilne telefonije, interneta i komunalija, što je omogućilo rad kancelarije, koordinaciju tima i komunikaciju sa učesnicima na terenu.
 - **Materijal i oprema (Ukupno: 65,52 €):**
 - Edukativni materijal: Nabavka osnovnog radioničarskog materijala (papiri, flomasteri, radni listovi) za potrebe interaktivnog rada tokom realizacije radionica.
 - **Promocija i vidljivost**
 - **Grafički dizajn (Ana Samardžić):** Isplaćen je autorski honorar za kreiranje autentičnog vizuelnog identiteta tematske oblasti i postavljanje osnove prepoznatljivog omladinskog brenda MASTERstart/Masterplan. Nakon realizovane isplate neto honorara u iznosu od 176,22 €, koja je na bankovnom izvodu realizovana dana 29.04.2026. godine, priložena je i prateća dokumentacija koja obuhvata Ugovor o djelu, pripadajući obračun, izvode sa žiro računa o prenosu neto sredstava i uplatama poreza i prireza, kao i podneseni IOPPD obrazac potvrđen od strane Poreske uprave.“
 - BOOST kartica – Iznos od 102,00€ utrošen je na sponzorisanе objave na društvenim mrežama (Facebook i Instagram), čime je osigurana vidljivost projekta i uspješno uključivanje mladih u projektne aktivnosti.“

Ukupna odobrena sredstva: 10.000,00€

Uplaćena sredstva: 10.000,00€

Ukupni troškovi u izvještajnom periodu: 2.483.63 eura

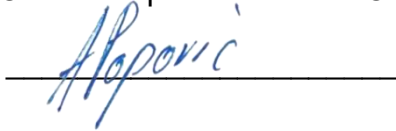
Tražena sredstva:

Balans (ukoliko postoji): 7.516.37

DOKAZ- Prilog: fakture, ugovori, izvodi i sl.

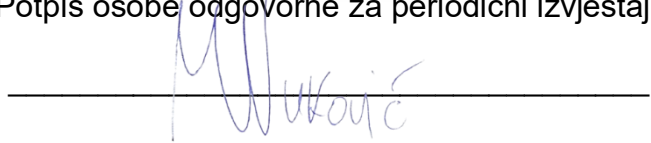
Uz ovaj izvještaj priložena je dokumentacija koja potvrđuje navedene troškove: ugovori o angažovanju, fakture, izvodi iz banke i potvrde o plaćanju.

Ovlašćeni predstavnik NVO

Potpis osobe odgovorne za periodični izvještaj

Datum: **22.6.2026.**